

Sygn. akt IV U 296/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lipca 2014r. w S.

odwołania J. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 marca 2013 r. (Nr (...))

w sprawie J. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż do stażu pracy J. K. (1) podlegają zaliczeniu okresy nauki zawodu w Zakładzie (...) w S. w okresie od (...)r. i przy uwzględnieniu tych okresów wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy na dzień (...)

Sygn. akt: IV U 296/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 29 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.4 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. K. (2) prawa do ponownego ustalenia stażu pracy poprzez doliczenie do tego stażu okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w S.. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wskazał już wcześniejszą decyzją z 29 września 2012r. zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okres od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r., gdyż właściwa komórka organu poświadczyła, że w tym okresie ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu jako uczeń. Brak natomiast podstaw do zaliczenia pozostałego okresu, który ubezpieczony wskazuje jako okres nauki zawodu i przedkłada w tym celu świadectwo pracy w Zakładzie (...) w okresie od 1 września 1971r. do 21 października 1973r. oraz świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej. Skoro brak dowodów na to, że w okresie od 1 września 1971r. do 19 lipca 1972r. i od 17 października 1973r. do 21 października 1973r. ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu, to brak jest podstaw do zaliczenia tych okresów do stażu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. K. (1) wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i zaliczenie do stażu pracy okresu nauki zawodu w Zakładzie (...) w S. od 1 września 1971r. do 19 lipca 1972r. i od 17 października 1973r. do 21 października 1973r. oraz o przeliczenie renty z tytułu niezdolności do pracy przy uwzględnieniu tych okresów. W

ocenie ubezpieczonego stanowisko organu rentowego jest błędne, gdyż w powyższych okresach był uczniem (...) Szkoły Zawodowej w S. i jednocześnie pobierał naukę zawodu w Zakładzie (...) w S.. Nauka zawodu mogła odbywać się wyłącznie podstawie umowy zawartej z zakładem pracy. Okres tej nauki stanowi okres składkowy i powinien być zaliczony do stażu pracy (odwołanie k.2-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.7).

Wyrokiem z 2 października 2013r. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z 29 marca 2013r. podnosząc, że ubezpieczony nie udowodnił, iż we wskazanym okresie był zatrudniony w charakterze ucznia zawodu na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r., a zawarcie takiej umowy jest warunkiem zaliczenia okresu nauki zawodu do stażu pracy (wyrok z 2 października 2013r. wraz z uzasadnieniem k.14 i 17-19 akt sprawy).

Na skutek apelacji ubezpieczonego, w której domagał się zmiany wyroku Sądu Okręgowego i decyzji organu rentowego poprzez zaliczenie do stażu pracy w/w okresów nauki zawodu w Zakładzie (...) w S., Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 12 lutego 2014r. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu stanowiska Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy nie poczynił ustaleń pozwalających na jednoznaczne stwierdzenie, czy w spornym okresie ubezpieczony zawarł z zakładem pracy umowę o naukę zawodu i czy wykonując pracę na podstawie tej umowy posiadał status pracownika. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że ubezpieczony nie zawarł z właścicielem Zakładu (...) w S. indywidualnej umowy o naukę zawodu ani umowy o pracę, zaniechał jednak oceny świadectwa pracy potwierdzającego fakt zatrudnienia ubezpieczonego w okresie od 1 września 1971r. do 21 października 1973r., a także nie odniósł się do tego, że pracodawca zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia społecznego jako ucznia zawodu. Powyższe spowodowało, że Sąd Apelacyjny stwierdził brak możliwości kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, co skutkowało uchyleniem tego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu z zaleceniem zbadania i oceny powyższych okoliczności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 12 lutego 2014r. wraz z uzasadnieniem k.48-54).

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd ustalił, co następuje:

Od (...). ubezpieczony J. K. (1) jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja z 19 września 2012r. o przyznaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy k.65-66 akt rentowych)

W dniu 21 września 2012r. organ rentowy uzyskał od właściwej do tego komórki organizacyjnej potwierdzenie, że w okresie od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r. ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia jako uczeń przez płatnika składek pod nazwą: (...) z siedzibą przy ul. (...) w S. (potwierdzenie ubezpieczenia z 21 września 2012r. k.67 akt rentowych). W związku z tym w dniu 24 września 2012r. organ rentowy wydał decyzję o przeliczeniu renty poprzez doliczenie do stażu pracy ubezpieczonego okresu ubezpieczenia od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r. (decyzja z 24 września 2012r. o przeliczeniu renty).

W dniu 4 marca 2013r. ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o zaliczenie do stażu pracy pozostałego okresu pracy w Zakładzie (...) w S. ,tj. okresu od 1 września 1971r. do 19 lipca 1972r. i od 17 października 1973r. do 21 października 1973r., gdyż przez cały ten okres, a nie tylko przez okres uznany przez organ rentowy w decyzji z 24 września 2012r., pobierał naukę zawodu w tym zakładzie. Na dowód przedłożył świadectwo pracy wystawione przez Zakład (...) w S. oraz świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w S. (wniosek z 4 marca 2013r. wraz z załącznikami k.73-75 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z 29 marca 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu zaliczenia powyższego okresu do stażu pracy wskazując, że w okresach tych ubezpieczony nie został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego (decyzja z 29 marca 2013r. k.76 akt rentowych).

Ubezpieczony J. K. (1) urodził się w dniu (...) Po ukończeniu szkoły podstawowej, w dniu 1 września 1971r. (w wieku niespełna 17 lat) ubezpieczony podjął naukę w trzyletniej (...) Szkole Zawodowej (...) w S.. Ubezpieczony uczył się tam zawodu mechanika-kierowcy pojazdów samochodowych. Warunkiem nauki w powyższej szkole było równoczesne odbywanie pracy w ramach nauki zawodu w zakładzie pracy zgodnej z kierunkiem programowym szkoły. W związku z tym ubezpieczony zawarł umowę o naukę zawodu z właścicielem Zakładu (...) w S. B. Ż.. Ubezpieczony pracował w tym zakładzie w charakterze ucznia zawodu w okresie od 1 września 1971r. do 21 października 1973r. (świadcstwo pracy z 10 grudnia 1991r. k.8 akt rentowych). Ubezpieczony pracował w tym zakładzie przez 3 dni w tygodniu po 6 godzin dziennie - w pierwszym roku pracy i po 8 godzin dziennie w drugim roku pracy. Przez pozostałe trzy dni w tygodniu ubezpieczony uczęszczał do szkoły. Za wykonywaną pracę pracodawca wypłacał ubezpieczonemu wynagrodzenie. Ubezpieczony ukończył (...) Szkołę Zawodową w S. w dniu 12 czerwca 1974r. Zgodnie ze świadectwem ukończenia szkoły, świadctwo to wraz ze świadectwem ukończenia nauki zawodu w zakładzie pracy zgodnej z kierunkiem programowym szkoły jest równorzędne ze świadectwem ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej (świadctwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w S. z 12 czerwca 1974r., zgodnie z którym ubezpieczony zdobył zawód mechanika-kierowcy pojazdów samochodowych k.7 akt rentowych, zeznania świadków: S. K. k.70v-71 – nagranie od minuty 15 do 19, K. P. k.71 – nagranie od minuty 19 do 23 oraz zeznania ubezpieczonego k.81v- nagranie od minuty od minuty 2 do 9 i k.70-70v – nagranie od minuty 1 do 12).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. K. (1) okazało się uzasadnione.

W ocenie Sądu organ rentowy błędnie przyjął, że do stażu pracy ubezpieczonego zaliczeniu podlega ten tylko okres, z całego okresu zatrudnienia w Zakładzie (...), w którym pracodawca zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia, a zatem okres od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r. Powołując się na przepis art.4 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) organ rentowy pominął regulację zawartą w art.6 ust.2 pkt 3 tej ustawy, zgodnie z którą za okresy składkowe uważa się okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r. I jak też wynika ze świadctwa pracy wystawionego przez właściciela Zakładu (...) w S. B. Ż. ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu u tego pracodawcy w okresie od 1 września 1971r. do 21 października 1973r. właśnie w charakterze ucznia zawodu (świadctwo pracy k.8 akt rentowych). W świetle powyższego i zacytowanego uregulowania okoliczność, że pracodawca zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia (i opłacił składki) tylko w okresie od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r. nie jest rozstrzygająca dla kwestii zaliczenia okresu nauki zawodu do stażu pracy, gdyż w powyższym uregulowaniu brak takiego warunku. Z ustaleń Sądu wynika, że cały okres pracy ubezpieczonego w Zakładzie (...), a zatem również okres od 1 września 1971r. do 19 lipca 1972r. i od 17 października 1973r. do 21 października 1973r. powinien być zaliczony do stażu pracy ubezpieczonego. Obecnie – wobec śmierci właściciela zakładu – nie można ustalić dlaczego zgłoszenie ubezpieczonego do ubezpieczenia obejmowało okres jedynie od 20 lipca 1972r. do 16 października 1973r., niemniej okoliczność ta oraz tytuł zgłoszenia do ubezpieczenia: „uczeń” koresponduje co do zasady z w/w świadctwem pracy, z którego wynika, że ubezpieczony był zatrudniony u B. Ż. w charakterze ucznia zawodu. Należy podkreślić, że chwili podjęcia pracy w Zakładzie (...), tj. w dniu 1 września 1971r. ubezpieczony miał niespełna 17 lat, a zatem był osobą młodocianą i równolegle rozpoczął naukę w szkole zawodowej. Zasady zatrudniania młodocianych przed 1 stycznia 1975r. regulowały przepisy ustawy z 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958r., Nr 45, poz.226 ze zm.). W myśl art.1 powyższej ustawy młodocianymi w rozumieniu ustawy są osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia. Zgodnie z art.3 ust.1 tej ustawy młodociani mogą być zatrudniani przez zakład pracy tylko w celu:

- 1) nauki zawodu,
- 2) przyuczenia do określonej pracy,

3) odbycia wstępnego stażu pracy. Ponadto jak stanowi art.4 ust.1 ustawy nauka zawodu młodocianego trwa zależnie od zawodu od 2 do 4 lat i kończy się egzaminem. Przepisy ustawy przewidywały ponadto, że umowa o naukę zawodu powinna być zawarta na piśmie między młodocianym pracownikiem a zakładem pracy, ponadto młodociany pracownik miał obowiązek dokształcania się w zakresie obranego zawodu – art.9 ust.1 i art.12 ust.1 w/w ustawy.

Ubezpieczony nie był w stanie przedstawić umowy o naukę zawodu zawartej między nim a B. Ż. jako właścicielem Zakładu (...), a Sądowi nie udało się ustalić miejsca przechowywania akt osobowych ubezpieczonego z okresu tego zatrudnienia. W świetle ustaleń Sądu nie ulega jednak wątpliwości, że umowa taka musiała być zawarta. W przeciwnym razie ubezpieczony będący w dniu 1 września 1971r. osobą młodocianą nie mógłby wykonywać u B. Ż. pracy w charakterze ucznia zawodu. Dowodami na pracę ubezpieczonego w Zakładzie (...) w charakterze ucznia zawodu w okresie od 1 września 1971r. do 21 października 1973r. jest świadectwo pracy wystawione za powyższy okres wskazujące na zdobycie przez ubezpieczonego kwalifikacji w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych, fakt zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia jako ucznia w okresie zawierającym się w okresie tego zatrudnienia, a także spójne i logiczne zeznania świadków oraz samego ubezpieczonego i wreszcie świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w zawodzie mechanika-kierowcy pojazdów mechanicznych, które to świadectwo zawiera informację o świadectwie ukończenia nauki zawodu jako integralnym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły zawodowej we wskazanym zawodzie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i uregulowania Sąd na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł o zaliczeniu do stażu pracy ubezpieczonego okresu nauki zawodu w Zakładzie (...) w zakresie nie uznanym przez organ rentowy ,tj. od (...). i ustalił, że przy uwzględnieniu tych okresów wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy na dzień 1 marca 2013r. (miesiąc zgłoszenia wniosku o przeliczenie świadczenia - k.73 akt rentowych) wynosi 1.631,22 złotych - wg wyliczenia organu rentowego na k.75 akt sprawy.